

CORINTO KA WATWAT PEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP XEPXEPATUP

¹ Corinto ka watwat, cartadup mubarararağ òn eywebeaptum—Deus ebekitkiyũ adeayũ beaptum, Grécia eipi watwat beaptum. Òn Paulo. Jesus Cristo emumuju òn Deus bikuyap tağ. Tupmubarararağ òn wuykitpit Timóteo eju—wuyxe ikukpinat eju.

² — Bay, xipan cuy Corinto ka watwat ejukuk — i òn e'em Deus pe—wuyebay be, Jesus Cristo be dak—wuykukukat pe. — Ixeyũ ağıymubabibin cuy eğıy — i òn e'em cebe ip.

³ — Soat podi ma ěn xipat — i juy acece Deus pe. Ixe ma wuykukukat Jesus Cristo ebay. Ixe ma wuyebayat tak. Soat em xipan wuykuğ. Soat em wuybuywatwan. ⁴ Xipat'ũmat jebapukpuğ ocewebe bima, ixema oxebuywatwan. Imĕnpuye warara'acayũ be xipat'ũmat ebapuk puje, ocetaybit ibuywat am ip, ipiatpi'ajojom ip pima dak. Ocetaybit ixeyũ buywat am, Deus soat em kuy oxebuywatwan puye. ⁵ Apĕn Cristo juk adi ipiat o'supi'ajojo iap puxim oceju dak ipiatpi'ajojom ocetabut Cristo kay buye. Imĕnpit biğ ma oceju ipiatpi'ajojom pima, biğ ma ixema dak oxebuywatwan oca'õmucanucan.

⁶⁻⁷ — Deus oxebuywatwan e'em — i juk adi oce eywebe kuy bima. — Deus ocedaxijojom ipiat'ajojoap kay ocejuap puxim — i dak cuk adi oce

eywebe. Imēnpuye Deus kay'ũmayũ oceyakay jĩã. Ipiatpi'ajojom ip ocewebe. Wuyju ipiatpi'ajojom pima bit, Deus wuybuywatwan cĩcã. Kuy eyetaybit iboam. Imēnpuye:

— Wuyju dak ipiatpi'ajojom pima, Deus wuybuywatwan jeenuy — i juy epe'e'e eyewewebe a'õmucan am. — Wuykay'ũmayũ wuykaykay bima dak, ixe wuybuywatwan ma jeenuy — i juy epe'e'e eyewewebe.

Ixe ma eya'omucanucan jeenuy eywebe eyetabucap epereap puxim.

⁸ Okitpitpiyũ, ade jĩã xipat'ũmat o'jebapukpuk ocewebe Ásia eipi be bima. Iboap cuy oġuwēn eywebe eyetaybit'ũmap puxim. Ipiat ocesupi'ajo jĩã. Ipoxi jĩãat kuġ oceweju iap co'i ma juk adi ocekekuku. Tũybe aceap iãn cuk adi oce'e.

⁹ Tũybe warara'acat wuyaoka iãn cuk adi oce'e. Imēnpuye juk adi ocetaybit ocesop iba'ore ocewebe jewedaxijoam iam, Deus pe acã iba'ore ġu ocedaxijoam iam tak. Ixe be acã imutait put ce'uat tak. ¹⁰ Ixe juk adi ocedaxijojo warara'acat pe ocaokaap puxim.

Ixe ma ocedaxijojom jeenuy soat em. Ocedaxijojom jeenuy xipat'ũmat ebapukpuġ ma'ġu ocewebe. Imēnpuye ocetabut cĩcã cekay. ¹¹ Eyju dak cuy ocebuywatwan epesop kawēnwēn pima Deus eju ocewebeam. Deus tak ocebuywatwan jeenuy, ocewebeam eyju kawēnwēn puye. Xipat cĩcãat je'ġũm ocewebe. Xipan jeenuy ocekuġ. Imēnpuye adeayũ je'e cebe:

— Bay, soat podi ma ěn xipat, xipan Pauloyũ ejukuk puye — i. — ěn xipat cĩcãat ũmũm cebe — i dak je'e ip cebe.

¹² Abu buk oceḡuḡuykuku? Ka'ũma ma. Cedaḡ ma juk adi ocekekuku. Xipan ma juk adi ocesop warara'acat kuḡ. Eykuḡ pit ibodi ma ocesop xipan eykuḡ. Icēmān oceju iboam e'em. Apēn cedaḡ ocexe iap taḡ oceju jekukum, ocetaybit cĩcā buye ḡu—Deus ocebuywatwan puye acā; ixē soat em xipat cĩcāat ũmũm ocewebe buye dak. Imēnpuye ocecokcok ocekuap kay cedaḡ ma oceku buye. ¹³ Kawēn iba'arēmatup mubararaḡ ḡu ōn eywebe—kawēn ibapukatup acā. Obu'u ma juk adi oḡuy eymuḡuykuku cartadup pe. Eytaybitbūt ã ōn. Imēnpuye juy omuymuy ḡu bit epesop! ¹⁴ Guyjom pit aco'i eyetaybit cĩcā epe'e ōn. Eycokcoḡ epesop okay ḡebuḡe bit. Ōn tak ocokcoḡ oce eykay waram wuykukukat Jesus ajēmap kabia be.

¹⁵⁻¹⁶ Koap pima bit cuk adi a'ḡu wa'ō kay jĩjā epesop. Imēnpuye eyjo pin cuk adi oḡuy Macedōnia eipi kay cum pima, ibocewi jepin pima dak. Imēn eyjojo buḡe kuka juk xepxep em oḡuy eymucokcoḡ Deus ekawēn eymutaybitbin. Eyju dak kuka juk obuywan epe'e Judéia eipi kay oju am.

¹⁷ Wetaybit'ũm tu oḡuy eyxe eykay iju pin pima?

— Ewekay acā ēn ēbum — i du eyju e'em owebe?
— “Cum ōn eykay,” i ēn e'em ocewebe cum'ũm pima — i du eyju e'em owebe?

Imēn ḡu ōn e'em! ¹⁸ Deus pit napa ḡu e'em. Soat em ja'ō daḡ e'em. Ōn tak inapa bit oce ḡu. Deus itaybit iboam.

— Hm hm. Cum ōn eykay — i'ũmḡu ōn e'em, cum'ũm pima bit.

¹⁹ Ōn ma Jesus Cristo juk adi oḡuwēnuwēn eywebe. Timóteo dak cuk adi ixē ma o'ḡuwēnuwēn eywebe,

Silas dak. Ixe Jesus Cristo Deus ipocat.

— Em òn — i'ümǵu ixe e'em em'üm pima.

Ja'õ daǵ pit soat em ma e'em.

²⁰ — Xipacat oǵũm eywebe — i'e'em Deus wuywebe.

Ibo bubum ma wuyju xipacat pupum, Jesus Cristo Deus a'õ daǵ iũmũm wuywebe buye. Imẽnpuye:

— Imẽn cuy je'e, soat em Deus ja'õ daǵ e'em puye — i wuyju e'em soat pe. Imẽnpuye:

— Warara'acat podi ma Deus idip — i'e'em adeayũ dak.

²¹ Deus ma ja'õbacaap ũmũm wuywebe Cristo ekukuap puxim wuyeku am. Ixe ma juk wuynaẽ jebekitkin. ²² Wuybutet mubarararaǵ wuybubut pe teku juy obubut iap mubapuk am soat pe. Imẽnpuxim Deus tak jebiõǵbuk o'ǵuõm wuywebe teyũku webekitkit iap mubapuk am soat pe. Ixe biõǵbuk wuywebe bima, wuyetaybit soat wuywebe iũm piniat acejat iam.

²³ Deus itaybit icẽmãn òn e'em eywebe iam. Eykay oju buje bit, kuka mo òn eymukorẽm. Imẽnpuye oju ǵu eykay eymukorẽmap puxim. Obu'u eymuǵuycũǵ. ²⁴ Jeymukũyjo ǵu bit oceju eyetabut am, kuy eyetabut cĩcã buye. Imẽnpit eycokcok cĩcã ǵu buk—eycokcoksũ ma. Imẽnpuye ocexe eymucokcok pin.

2

¹ Imẽnpuye:

— Odaobu'u'u Corinto ka beayũ kay imukorẽmap puxim ip—imuǵuycũǵap puxim tak ip — i juk oce owebe ma.

O mucokcokcoğ cuk adi epesop kuy bima. ² Owebe eymuğuycũğ puje bit, abu kuka omucokcoğ? Ka'ũma ma! Soat kuka eyğuycũğ epesop. Imēnpuye oju ġu eykay obu'u eymukorēm puye. ³ Imēnpuye koapatup cuk otupmubararak cartadup eymukorēmaptup. Ikērēat muğēğēap cuy epeyepere oajēm awap. Eywebe omuğuycũğap kay ġu juy ōn oajēm puje. Eywebe omucokcoğap kay acã juy ōn. Ōn ocokcok pima, eyju dak eycokcok ma epesop. ⁴ Oğuycũğ cĩcã eykay bima ibodup cuk otupmubararak eywebeaptup—wağuybabi'ũm eykuğ pima. Wetadidetoğ ma juk adi otupmubararak. Eymuğuycũğap ojuy ġu bit cuk otupmubararak—eymukũyjoap ojuy acã. Eymukũyjo pin cuk adi oğuy eykukpin cĩcã oxe iam.

⁵ Iğo bit cuk adi omuğuycũğ cĩcã ağokatkat, eyxeat, ikērēat muğēğē'ukat. Iğo juy epeğukorēm iaptup cuk adi otupmubararak eywebeaptup koapatup. Omuğuycũğap podi ma bit iğo juk adi eymuğuycũğcũğ osunuy pũğpũğpũğ ey'in. Eya'õpuruğ ġu bit cuy epeğukorēm—eya'õdidim ma. ⁶ Ade ey'in cuk kuy iğo o'ğukorēmrēm waram ġuto cedağ ma ceku am. Kuy juy o'e. Waram pit epeğukorēm ġu. ⁷ Gebum ġu juy epesop ġasũ bit apēn ixē ikērēat o'ğugē iap kay. Epesubuywan ġasũ bit. Iburem cuy epesop biğ ma iğuycũğap puxim—Deus ikērēat ju'uk ġu owebewi i'eap puxim. ⁸ Xipan cuy ixē epejukuk ġasũ bit imutaybin am ocexe ekukpin cĩcã iam. ⁹ Kũyjobit paxi adi ip wa'õ kay iam cuk adi oğuy wetaybin pin. Imēnpuye juk ibodup otupmubararak

eywebeaptup koapatup. ¹⁰ Igo ağokatkat cuk adi omuğuycũğ ikêrêat muğêğê'ukat. Imênpit eyju ģebum'um pima apên ikêrêat o'ğugê iap kay, òn tak ģebum ģu oce iboap kay. Wağuyba'um iboap kay Cristo etabutpe. Wağuyba'um puje, xipat ma je'e eywebeam tak. ¹¹ Ģebum ģu oce iboap kay Satanás pe wuyağuyba'arêmap puxim. Wuyetaybit apên Satanás jewağuyumuğêğêm. Ibikuy jĩjã wuywebe ikêrêat muğêğêan.

¹² Kuy ma juk oju Trôade ka be kawên idipat muwên âm iboka watwat pe—Cristo muwên âm cebe ip. Iba'ore jĩjã osunuy iju am. Emukacũğap puxim wuykukukat pit omuju kawên idipat muwên âm cebe ip. ¹³ Wağuybabi'um cĩcã juk a'ğuy oğuy, wuykitpit Tito dobuxik'um puye. Imênpuye ocewemuwên ibo ka watwat pe. Macedônia eipi kay juk oju ikudadam.

¹⁴ Kuyje ya'õcaat oexe nopagõğõap tağwi taomũnmũn'ibiyũ kuğ. Soat etabutpe oexe—jebekitkit etabutpe. Imênpuxim Deus tak soat em wuya'õmucanucan Cristo eju mũğ'i wuyeku am soat etabutpe jebekitkit etabutpe. Apên soat tağ te'okuat jepõğpõğpõğ iap puxim Deus tak wuymujum soat kaka dağ. Wuymujum Cristo ekawên muwên âm soat ka watwat itaybit am ixem. Imêneju:

— Warara'acat podi ma ên xipat! — i juy ace cebe—Deus pe.

¹⁵ Kuyje paĩyũ te'okuatõm mupikupik'uk osodop ip tiğmuju am Deus kay. Wuyekukuap te'okuatiğ puxim, wuyju Cristo bikuyap tağ jekukum puye. Cristo ijoptiğ tiğmuyuhum Deus kay. Te'okuatiğ jediğepõğpõğpõğ Deus

taxijom'iaiyũ be te'oyõn ãm, ipiat'ajojoap kay cumayũ be dak te'oyõn ãm. ¹⁶ Ipiat'ajojoap kay cumayũ xe wuyju Cristo bikuyap tag jekukum iap te'okõõmat puxim e'em—wuye'ũ'ẽmate'o buxim. Deus taxijom'iaiyũ xe bit te'okuat puxim e'em wuyekukuap—wuymu'ada'adaapte'o buxim. Abu-be Cristo imuwẽn put wara'at ka watwat pe? ¹⁷ Deus a'õbiat pe acã! Deus pe wuymuju buje, cedağ ma Cristo ağuwẽnũwẽn. Warara'acat muğuykukuku'uk'ũmayũ wuyju. Deus etabutpe wuyju imuwẽnũwẽn. Warara'acat pit warẽmtağ ma Cristo muwẽnũwẽn. Imuwẽnũwẽnaptei kay jĩjã dak e'em ip. Tũybe Cristo muwẽnũwẽn pima wuybuyxi jĩjãan ace'e iãn e'em ip. Ixeyũ buxim ğu oceju bit.

3

¹ Warẽmtağ ma eymutaybitbin'ukayũ buxim ğu oceju bit.

— Xipat cĩcã oceju — i'ũmğũ oceju bit e'em warara'acayũ be.

Ijoptup kukat xipat iaptup kay xe'e oceju eyxewi cartadup? Ka'ũma. Kuy ocetaybit eyju xipat iam. Iboaptup kay xe'e eyju ocexewi dak? Ka'ũma. Kuy eyetaybit oceju xipat iam. ² Oceju bit cartadup kay ğu eyxewi Pauloyũ xipat iaptup. Eyju ma ocemudupmubararaktup puxim cartadup puxim. Apẽn eyju cedağ ma jekukum iap co buje soat je'e:

— Paulo xipat. Cedağ ma Corinto ka watwat o'ğutaybitbin — i.

Imẽn je'e ip apẽn cuk ikẽrẽat muğẽğẽap epeyepere iap co buje dak. ³ Eyju cartadup puxim—Cristo emudupmubararaktup puxim. Tintadim ğu

o'tupmubararak. Wita'a erũn'a be ġu dak opop ibararak. Deus biõġbuk pit cuk eyaġuydadam o'e—soat em itabẽġat biõġbuk ma. Eyaġuydadam o'e ocewebe kawẽn idipat muwẽn puje eywebe. Imẽnpuje eyekukuap cartadup puxim.

⁴—Oceju xipat — i oceju e'em eywebe, ocetabut cĩcã Deus kay buye, Cristo kay dak.

⁵ Deus ocebuywan'ũm pima, iba'ore kuka o'e ocewebe Cristo muwẽn ãm warara'acat pe. Imuwẽn put ocewebe ixex ocebuywatwan pima acã. ⁶Ixe ma ocebuywatwan kawẽn iisuat muwẽn ãm soat ka watwat pe—apẽn ixex soat ijodiacat taxijo pin iap ekawẽn muwẽn ãm.

— Soat ekawẽn taġ eyeku'ũm pima Deus pe wuyawẽwẽap ekawẽn taġ, ixex wi wũy ma epesop eye'ũ buje — i'ũmġu oceju e'em warara'acayũ be. — Ibiõġbuk xipacat eyaġuydadam pima, Deus xex ma epesop eye'ũ buje — i acã oceju e'em.

Wuyawẽwẽap ekawẽn taġ jeku ojuy e'em ip adeayũ. Jewedaxijo ojuy dak e'em ip. Iba'ore imẽnpit cewedaxijo am ip. Imẽnpuje wũy ma ip dopdom Deus wi. Ibiõġbuk xipacat wuyaġuydadam pima bit, Deus xex acesop soat em.

⁷ Kawẽn kuyat pit ibararak osodop witadopa be—topaerũnatopa be. Deus dipap o'jebapuk iboap ekawẽn muwẽn puje Moisés pe. Idip cĩcãat o'jebapuk. Imẽnpuje Moisés osunuy topa jo ba'ore soat pe jebekitkit pe—Israel naxeġebitbit pe. Topa jo ba'ore osunuy topasopsup puyex Deus dipap kuġ. Guyjom pit topasopsup ġũġũn ã o'e. Imẽnpit iba'ore soat pe wuyawẽwẽap ekawẽn taġ jeku ojuyat wũy ma jeenuy Deus wi je'ũ buje.

⁸ Gasũ bit Deus jebiõgbuk moõmõm wuywebe soat em wuynuy ãm jexe. Iboap idip cĩcã wuyxe. Wuyawẽwẽap ekawẽn tağ wuyekuap idip cĩcã. Deus jebiõgbuk muõmõm wuywebe iap pit ibodi ma idip wuyxe. ⁹ Iba'ore soat pe wuyawẽwẽap ekawẽn tağ jeku am kawẽn kuyat tağ. Imẽnpuye:

— Ikẽrẽat kuğ eyju oxe — i'e'em Deus soat pe wuywebe.

Wuyawẽwẽap ekawẽn pit cekawẽntip. Ibodi ma kawẽn iisuat pit cekawẽntip. Kawẽn iisuat tağ jekukum pima, cũğ ma acesop Deus xe. ¹⁰ Moisés Deus dipap o'jojojo kawẽn kuyat muwẽn puje. Cekawẽntip osunuy. Gasũ bit cũğ ma acesop Deus xe kawẽn iisuat tağ jekukum pima. Kawẽn kuyat podi ma cekawẽntip osunuy kawẽn iisuat. ¹¹ Kawẽn kuyat cekawẽntip osodop. Ibun am ġu bit Deus o'e “Iboap ekawẽn tağ cuy epeku,” i. Daream ma. Kawẽn iisuat pit kawẽn kuyat podi ma cekawẽntip. Soat em ma juy iboap ekawẽn tağ ajeku.

¹² Soat em Deus xe acesop iap wiwim cĩcã wuyju. Imẽnpuye wuybisũsũn ġu kawẽn iisuat muwẽn ãm soat pe. ¹³ Moisés buxim ġu wuyju. Ixe Moisés pağo ierũnat kuğ osunuy jedopa ajuy am. Ibu'u osunuy jebekitkiyũ be jedopasopsep ġũsũnap coan. ¹⁴ Topa jojom ip osodop iğũğũn ã Moisés ebekitkit—Israel naxeğebitbit. Itaybit ġũğũn ma dak osodop ip Deus ekawẽn jedopa eju pağo kuğap co'i ma. Gasũ dak iba'ore jĩjã ixeyũ etaybin am apẽnape Deus e'em iam cekawẽntup cocom ma'ġu ip. Cekawẽn pa'arẽm cexe ip kawẽn kuyat. Cristo eju jemũğ puje acã itaybit je'e ip

cekawēn. ¹⁵Wuyawēwēap ekawēntup co buje, ġasū dak itaybit ġūġūn ma ip—Moisés pe o'ġuwēn iap ekawēntup co buje. Itaybit ip yopīt ma. Jedopa eju paġo kuġat co'ma ip itaybit. ¹⁶Imēn e'em Deus ekawēntup:

Deus paġo o'ju'uk Moisés dopa ejuwi cepit puje wuykukukat kay, i.

Imēnpuxim ġasū dak wuywebe ikērēat muġeġēap eperē buje Deus ikērēat ju'uk wuywebewi paġo o'ju'ukiap puxim. Ikērēat ju'uk wuywebewi wuyetabun puje wuykukukat Jesus kay. ¹⁷Ibodup pe wuykukukat Deus biōġbuk iape. Ixe wuymuisusun soat em Deus xe wuynūy ām wuye'ū buje. Ixe biōġbuk wuywebe bima, wuyetaybit wuyju cūġ ma Deus xe Jesus kay wuyetabut pima acā iam, wuyawēwēap ekawēn taġ jekukum pima ġu iam. ¹⁸Wuyju bit kuy wuyetabut wuykukukat Jesus kay. Jedopa eju paġo kukat puxim ġu wuyju. Wuykukukat biōġbuk wuymuwexaxan wuydip am jejo'i i'eap ojuy. Ixe wuymuwexaxan waroa jo'ian. Wuykukukat dipap ip o'jojojo wuyjojo'ukayū waroa jo'i buye. Imēnpuye biġ ma wuykukukat co'iaiyūm acesop. Imēn ace'e biġ ma wuydip.

4

¹Deus ma ocekapikam o'ġūm ocewebe, itabotaidabotbot ocekapikam buye.

— Kawēn idipat cuy epeġuwēnuwēn soat kaka daġ — i juk adi o'e ocewebe.

Imēnpuye ocebu'u ġu ocesop ocekapikap kuġ.

²Iba'arēm ikērēat muġeġēap pit kuy oceperere. Warēmtaġ ma ocekuuap tak kuy oceperere.

Warara'acat muḡuykuku'uk ḡu oceju bit imutabun am ip Jesus kay. Deus ekawēn muwarururun'uk ḡu dak oceju. Soat em ma kawēn icēmat taḡ oceju jekukum Deus etabutpe. Imēnpuye:

— Pauloyū cedaḡ ma jekukum — i'e'em ip soat pe ocekukuap cocoyū.

³ Oceju kawēn idipat muwēnuwēn. Ixe ekawēn pit iba'arēm ipiat'ajojoap kay cumayū xe. ⁴ Kawēn idipat kabia buxim. Wuyetaybit Cristo idip cīcā iam kawēn idipat cocom puye. Icēmān Cristo Deus co'i iam tak wuyetaybit ma. Satanás pit ipiat kay cumayū mubu'u'un Jesus kay itabucap puxixim. Ixeyū aḡuymubarēm rēm kabiok pe imunēm unēmap puxim. Imēnpuye itabut ḡu ip kawēn idipat kay. Ita'ūmat puxim ip e'em.

⁵ — Ocekay juy eyetabun epesop — i'ūmḡu oceju e'em warara'acat pe. — Jesus Cristo kay juy eyetabun epesop — i acā oceju e'em. — Āḡ cuy ixeykukan je'e — i oceju e'em.

Jesus Cristo xipat cīcā ocekay. Imēnpuye oceju eybuywatwan. ⁶ Kuyje:

— Kabiokat taḡwi juy kabiaat je'bapuk — io'e Deus.

Ibo kabiaat wuymukabiahān iap co'i ixeywuy mukūyjojom. Ixeywuy mutaybitbin soat podi ma odip iam. Cristo dak ixeyjo'i ma jedipap kuḡ—Deus co'i ma.

⁷ Deus a'ōbacaap kuḡ oceju cekawēn muwēn ām. Imuwēnuwēn oceju ocebaca ḡu ma'ḡu. Ka'wi muḡēḡē'a buxim oceju—yaca'ūmat'a buxim. Deus acā ya'ōbaca. Ixe bit oca'ōmucanucan jekawēn

muwēn ã. Imēnpuye ocekawēn coco'ukayũ itay-bit ja'õbi ġu teyũku imuwēnuwēn—Deus a'õbi acã ip imuwēnuwēn iam. ⁸ Soat em xipat'ũmat jebapukpuġ ocewebe. Ocebu'u ġu ma'ġu ocetabut am Jesus kay. Soat em ocaġuybabi'ũm'ũm oceju e'em. Ocetabucap pit ocepere ġu imēnpit. ⁹ Ade ocekey itakomaayũ. Ocebureyũ dak ade ma. Soat em ocekey itakomaayũ ocemupokupoġ. Ocemuy'ũ ġu bit ip imēnpit. ¹⁰ Soat em ocaoka ojuyap cocom oceju jekukum wuykukukat Jesus puxim. Ixe a'õbacaap kuġ pit oceju soat em ma. Iboap ijo but soat pe ocejojo'ukayũ be. ¹¹ Soat em ip ocaoka ojuy jekukum itabut'ũmayũ Jesus kay ocetabut puye. Ocejebit ma i'ũm. Oceju bit soat em ma Jesus a'õbacaap kuġ ocesop. Iboap ibapuk cĩcã e'em soat xe ocejojo'ukayũ xe. ¹² Ocaoka ojuyap cocom oceju jekukum, Jesus Cristo muwēnuwēn puye. Eyju bit soat em eyetabēġ epesop Deus xe eye'ũ buje, ocekawēn kay eyetabut puye.

¹³ Imēn ibararak opop Deus ekawēntup pe:

Kuy juk wetabut oce. Imēnpuye juk ocekawēn, i'e'em Deus ekawēntup.

Oceju dak kuy juk ocetabut ajop. Imēnpuye oceju kawēn idipat muwēnuwēn jekukum warara'acayũ bit a'ġu ocaoka pin ma. ¹⁴ Deus cuk wuykukukat Jesus o'ġutait ce'ũap tomukadi. Ixe buxim oceju dak ocemutait oce'ũap tomukadi Jesus o'ġutait puye. Ocedujowat jewekay. Eyju dak jeydujowat jewekay. Ixe xe ma acesop soat em. ¹⁵ Oceju juk adi ipiat ocesupi'ajojo Deus ekawēn muwēn ãm eywebe. Imēnpuye biġ ma Deus xipat cĩcãat ũmũm soat pe eywebe. Imēnpuye biġ ma eyju e'em cebe:

— Xipat cĩcã ãn ocekey — i.
 Imẽnpuye Deus dipap ibapuk e'em adeayũ xe.

¹⁶ Apẽnpuye kuka wuyguycũg ace'e? Ibaca'ũm e'em wuyjebit. Wuybinũn pit iisu e'em, Deus wuya'õmucanucan puye. Wuya'õmucanucan big ma wuyetabut am Jesus kay. ¹⁷ Wuykay'ũmayũ wuykaykay jĩjã. Ipiatpi'ajojoan cĩcã dak ip wuywebe. Imẽnpitibun ġu iboap acejukuk—darem ma. Guyjom pit Deus jedipap je'gũm wuywebe. Idipap kuġ acesop. Darem ġu iboap kuġ acesop—soat em ma. Acejepere ġu. ¹⁸ Imẽneju wuyju soat em ġebum wuywebe ijo bucat kay ġu—wuywebe ijo ba'oreat kay acã. Wuywebe ijo bucat darem ma dopdom. Wuywebe ijo ba'oreat pit soat em ma dopdom.

5

¹ Wuyjebit xijap'a'a buxim. Wuye'ũap xijap'a'a muy'acap puxim. Wuye'ũ buje wuyjebit acejepere ijodi ipi be. Wara'at pit acejat wuyjebin iisuat. Kabi be bima bit wara'at ma je'e wuyjebin. Iisuat ijodiat emumuġẽ ġu—Deus emumuġẽ acã. Ibiat kuġ acesop soat em ma. ² Wuyetabikuku jĩjã wuyjebit iisuat kay, kabi be wuynuy pin cĩcã buye. Kabi be bima iisuat acejat wuyjebin. ³ Wara'at acejat wuyjebin iisuat. Wuyjebitbet acesop kabi be bima. ⁴ Ijodi bima, xijap'a'a be iap puxim wuyju e'em. Soat em wuyju ipiat kuġ e'em. Soat em wuywãtaxipi wuyju e'em. Imẽnpit wuybu'u je'ũãm. Iisuat pu pin pit wuyxe wuyjebin. Iisuat kuġ pima wuyjebit kuġ, soat em ma wuyetabẽġ acesop. Ace'ũ ġu. ⁵ Deus ma iisuat o'ġuġe wuyjebin.

Ixe juk jebiõgbuk o'guõm wuywebe wuymutaybit am wara'at oğũm eyjebit iisuat iam.

⁶ Ijodi bima bit puk wuykukukat wi wũy ma wuyju nuynuy—wuyjebit kuyat kuğ pima. Imēnpuye wuycokcok cĩcã soat em ixe xe acesop iap wiwi am. ⁷ Iboap wiwim wuyju ijojomap tomuju ġu—wuyetabucap tomuju acã. ⁸ Wuycokcok cĩcã wuyetabut am ixe xe acesop iap kay. Kuyat iwat pin wuyju—wuyjebit iwat pin—wuyju am wuykukukat kay. ⁹ Wuykukukat mucokcok pin cĩcã wuyju warara'acat mucokcokap podi ma. Imucokcok pin cĩcã wuyju ijoce wuyjebit kuyat kuğ pima, iboma cexe bima dak. ¹⁰ Soat cuy wuyju acejewemubapuk Cristo wap. Acejewemubapuk ixe be “Xipat eyju oxē” i'e am xipacayũ be, “Ikērēat kuğ eyju oxē” i'e am ikērēat kukayũ be dak. Cedağ ma ixe ideida soat pe wuywebe apēn cuk adi ijodi bima ajekukuku iaptei. Xipacat je'gũm xipacat muğēğē'ukayũ be xipan cekukuaptei. Ipiat pit supi'ajojoat ikērēat muğēğē'ukayũ be ikērēm cekukuaptei.

¹¹ Wuyparara wuykukukat puxim ixe soat podi ma ya'õbaca buye. Imēnpuye oceju kapikpiğ cĩcã warara'acayũ mutabut am cekay. Imuğuykukukum ġu bit oceju imutabucap ojuy ip. Cedağ ma oceju imutaybitbin ã ip. Deus itaybit iboam. Eyju dak xe'e eyetaybit iboam?

¹² — Eyetabun cuy epesop okay, xipat õn eykay buye — waram pit i'e pin ġu oxē. Eyju eycokcok ocekey iap kay oceju. Warara'acayũ bit ocemuymuy acã eywebe. Jewexe ip yoboğãn kacũğtağ idip puye. Badi bit a'gu idip'ũma ip. Oceju bit cedağ ma jekukum

ixeyũ a'õmuypit am eymucokcok am tak ocekey.
¹³ Ocadaodao du eyxe “Cedağ ma oceju jekukum”
 i'e'em puye? Ocadaodao bima, imēn ma buk oce'e
 warara'acayũ be “Deus soat podi ma xipat” i'e am.
 OcağuySAT tu eyxe iboam e'em puye? OcağuySAT
 pima dak, xipat ma kuka o'e eywebeam. ¹⁴ Soan
 oceju e'em Cristo xe ocekupin cĩcã buye. Kuy
 juk ocetaybit ocesop pũğ ağokatkat oe'ũ soat
 peam ijodiacat peam iam. Imēnpuye soat ipi
 juacat yukpiwat ce'ũ ãm. ¹⁵ Ixe oe'ũ soat peam
 wuywebeam. Oe'ũ wuywebeam wuybikayap tağ
 wuyeku am ğu. Jebikayap tağ jeku am acã oe'ũ.
 Waram ğuto o'jetait xipat wuykay i'e am.

¹⁶ Kacũğ kay acã wuyju ağ. Imēnpuye wuy'a bewi
 wuyju e'em:

— Teku xipat i. — Goku xipat ğu — i dak.

Guyjom pit imēn ğu ace'e. Wuy'a bewi dak cuk
 adi ğebum ma ajop Cristo kay kuy bima. Imēnpuye
 ijodiat co'i osunuy wuyxe. Ğasũ bit imēn ğu wuyju
 ğebum cekay. ¹⁷ Cristo ejo mũğ'i bima wuyisun
 ma acesop. Apēn cuk adi warēmtağ ma ajekukuku
 iap kuy oi'ũm. Iisuat acã o'jepoyat. Kuyat pit
 ka'ũmğũ o'e. ¹⁸ Wuymuisusunap Deus pabi. Ixe
 wuymuisusun soat tağ Cristo oe'ũ wuywebeam
 puye. Kuy bima bit cuk adi a'ğũ wuyetakoma
 ajop Deus kay. Ğasũ bit ixe wuymuwexaxan o'e
 jebureyũm.

— “Deus pe juy epeyewemuxat jebureyũm,” i
 juy epe'e'e warara'acayũ be — i'e'em Deus wuy-
 webe ğasũ bit.

¹⁹ — Deus pit o'jeğebu ğu apēn cuk adi ikēreāt
 epeğũğēğē iap kay. Cristo oe'ũ ikēreāt muğēğēap
 teida am puye — i wuyju e'em soat pe. — Jesus

kay eyetabun puje Deus jeymuwexat jebureyũm Cristo oe'ũ wuywebeam puye — i wuyju e'em soat pe ijodiacat pe.

Deus ma juk wuymuju iboam i'e am.

²⁰ Imēneju oceju kawēnwēn eyweju Cristo a'ōbi. Deus ma juk ocemuju jekawēn muwēn ãm eywebe.

— Deus ibu'u eywebe jekay'ũmãm — i oceju e'em eywebe. — Eymuwexat pin jebureyũm — i oceju e'em eywebe. — Āḡ cuy jeymuwexat jebureyũm — i oceju e'em eywebe.

Deus tak ijoce bima, imēn ma kuka o'e eywebe. Ixe a'ōbi ma iboam oceju e'em eywebe. ²¹ Cristo bit ikērēat o'jukuk ḡu. Pũḡ em tak ka'ũma ma. Deus pit soat wuyju juk adi ikērēat aḡuḡēḡēḡē iap o'jomōḡ Cristo be. O'jomōḡ cebe. Imēnpuye kuḡ ḡu wuydop am. Imēnpuye wuyju Cristo eju mũḡ'i jekukum pima, ikērēat kuḡ ḡu acesop Deus xe. Soat taḡ wuyisu acesop cexe. Imēn ibikuy e'em wuywebe i'e am.

6

¹ Ocebuxim ma eyju dak kapikpiḡ Deus peam. Imēnpuye oceju jeyawē. Kuy juk adi a'ḡu xipat cĩcãat epejajat Deus xewi. Waram pit cuy epeyepere ḡu xipacap. ² Eya'ōpicũḡcũḡ cuy epesop Deus ekawēn kay. Imēn Deus e'em:

“Ocedaxijom cuy ece” i eyju e'em owebe bima, kuy juk oya'ĩjojo ey'eap, i. Eydaxijojoap kabia be ma juk ãn eydaxijo, i'e'em Deus.

Eya'ōpicũḡcũḡ cuy epesop. Gasũ juy Deus eydaxijo pin. Āḡ cuy ixē ḡasũ bit jeydaxijo.

³ Cũğ ma oceku pin warara'acat mubu'unap puxim itabucap kay. Ocebu'u jĩjã warara'acayũ be “Ocetabut ġu juy Jesus kay, ixē a'õkayayũ warẽmtağ ma jekukum puye” i'e am ocekuap cocom puye. ⁴ Cedağ ma oceku pin warara'acat itaybit am teyũku Deus buywatwat'ukayũ iam. Ocepiceğē ġu oceju jekukum, itabut'ũmayũ bit adi a'ğũ ocekkay jĩjã ma, ipiatpi'ajojoan ma dak adi a'ğũ ip ocewebe, ka'ũma kuğ ma dak adi a'ğũ oceju. ⁵ Kuy juk adi a'ğũ ip ocemupokupok itabut'ũmayũ. Te'e ma ip cuk adi a'ğũ ocemuõm daomũnmũnap'a be. Ikẽrẽm cĩcã juk adi ip ocekkadeayũ e'awero buje ocekkũyoap mubarẽmrẽm ma ip. Kuy juk adi a'ğũ ocejekapikpikpik cĩcã ma. Ocexexet'ũma juk adi a'ğũ, ocejekõnkõn'ũma dak. ⁶ Warara'acayũ itaybit osodop teyũku Deus peam kapikpik'ukayũ iam, cedağ ma oceju jekukum puye. Soat tağ oceisu. Ocekawẽnkẽrẽ ġu—ocekkawẽntip ma. Ocetaybit cĩcã dak kawẽn idipat muwẽn âm. Ocepiceğē ġu dak warara'acat kuğ. Warara'acat kuğ tak xipan oceju. Imẽn oceju bit jekukum xipat cĩcãat biõğbuk ocekkat puye. Warara'acat kuğ tak oceju ikukpin. ⁷ Kawẽn icẽmat muwẽnuwẽn acã oceju warara'acat pe. Deus a'õbacaap kuğ oceju jekukum. Cedağ ma oceju jekukum. Imẽnpuye:

— Cũğ ma juy epeku, Deus cũğ ma wuykuğ puye — i oceju e'em itaybit'ũmayũ be. — Ocemuymuy ġu juy epesop, Deus cũğ ma wuykuğ puye — i oceju e'em ocemuymuy ojuyayũ be dak.

⁸ Pũğpũğ ocebuyxim ocekuğ. Warara'acat ocebuyxim ġu ocekuğ. Pũğpũğ ocemuymuy. Warara'acat xipan ocekuğ. Pũğpũğ te'e ma e'em:

— Pauloyũ napa ma e'em — i.
Icemãñ pit oceju e'em. ⁹ Pũğpũğ itaybit ġu ocejum.
Adeayũ bit itaybit cĩcã ocejum. Ocetabẽğ mabuk
a'ğũ eyju ocejom.

— Pauloyũ o'yaoka ip — i'e'em ip te'e ma owebe
pũğpũğ.
Ade em ipiat'ajojom oceju. Ocaoka ġu ma bit ip.
¹⁰ Pũğ em ocemuğuycũğcũğ warara'acat. Soat em
pit ocecokcok oceju e'em. Pũğpũğayũ xe ocedadai-
bot. Adeayũ muwexaxan pit oceju ibubut adeat
puximayũm kawẽn idipat kay itabut ip puye.
Adeayũ xe oceju ka'ũma kuğ. Deus xe bit soat kuğ
oceju.

¹¹ Oceburereyũ, Corinto ka beayũ, eykukpin
cĩcã ocexe. Iba'arẽn ġu juk adi ocejekawẽn ey-
weju—ocekawẽn ojuy iap tağ acã. Eykukpin cĩcã
ocexe iap kuy oceğuwẽn eywebe. Eykay jĩjã oceju.
¹² Ocebu'u ġu juk adi ocesop eykay. Eyju bit cuk
adi eybu'u epesop ocekey. ¹³ Okpot eju kawẽnwẽn
pimãñ puxim õñ kawẽnwẽn eyweju. Eybu'um ġu
juy epesop ocekey. Apẽn oceju eykay jĩjã iap
puxim cuy eyju dak ocekey epesop.

¹⁴ Jesus kay'ũmayũ eju cĩcã ġu juy epeku. Iba'ore
cũğ ma jekuku'ukat pe jeburere am warẽmtağ ma
jekuku'ukat eju. Iba'ore kabia dağ jekuku'ukat pe
jeburere am kabiok tağ jekuku'ukat eju. ¹⁵ Iba'ore
Cristo ebekit pe pũğ tağ ma jewağuy am Sa-
tanás ebekit eju. Iba'ore itabucat pe itabut'ũmat
ağuy dağ jewağuy am. ¹⁶ Iba'ore Deus tuk'a be
cucu'ukat pe jeweburedam deusbaro duk'a be
cucu'ukat eju. Deus nuynuyap'a buxim wuyju,
ibiõğbuk omuy wuywebe buye. Itabẽğat omuy

wuywebe. Imēn Deus cuk adi o'e:

Ixeyũ eju juy oğuy, i. Ixeyũ binũnpe juy oğuy, i. “Ēn acā Deusat ocexe,” i je'e ip owebe, i. “Webeitkiyũ eyju,” i dak oce cebe ip, i juk adi o'e Deus. ¹⁷ Imēnpuye wuykukukat cuk adi o'e: Ixeyũ juy epeyepere, i. Ixeyũ xewi juy epeyewede, i. Ikērēat mujurũğrũğ'ukat ekukuap puxim ğu juy epekuku, i. Ixeyũ buxim ğu jekukum pima bit, òn jeymudot okay, i. ¹⁸ Òn oce eyebay, i. Okpotpoyũm epesop. Odaxiyũm tak epesop, i.

Imēn cuk adi wuykukukat o'e kuyje—soat podi ma ya'òbacaat o'e.

7

¹ Imēn Deus e'em wuywebe, oburereyũ, oxe ikukpinayũ. Xipat cĩcāat ũm pin wuywebe. Imēnpuye ikērēat mujurũğrũğap cuy acepere! Ikērēat kay ğu juy ğebum ajop! Ibuyxim cuy Deus ajukuk. Ixe be juy acemuissunat soat em ikērēat kukap puxim.

² Ocekupin cuy epesop ocekuğ! Ikērēm ğu bit oceju soat knğ—xipan acā. Warara'acat muymuy ğu oceju. Warara'acat muğuykukukum ğu dak oceju xipacat puap ojuy ocewebeam. ³ Iboam òn e'em “Xipat ğu eyju ocexe” i'e am ğu. Imēn ma juk adi ocecece eywebe kuy bima. Soat em eykukpin cĩcā ocexe. Eyxe bimaap co'in ma òn wetabēğ pima, we'ũ buje dak, soat em ma òn ğebum eykay buye. ⁴ Wetabut cĩcā eykay. Xipan òn eyawēğmuwēnuwēn soat em warara'acat pe. Oğuykuku jĩjã ade xipat'ũmat jebapukpuğ ma'ğu ocewebe. Yoboğ cĩcā òn ocokcokap kuğ.

⁵ Macedônia eipi be ocajēm puje, oceje-bodoy'ũa. Xipat'ũmat o'jebapukpukpuk ocewebe soat kaka dağ pima. Oca'õxixiğ cĩcã juk adi osodop ip oce kay'ũmayũ. Ocepararan ma juk adi a'ğũ oce kukuku. ⁶ Deus pit iğuycũğat mucokcokcok'uk. Ixe juk adi oca'õmucan Tito ajēm puje. ⁷ Oca'õca juk adi oce'e yajēm puje. Yajēm puje:

— Xipan ma juk Corinto ka wat okuk — i juk o'e ocewebe. — Gebum cĩcã ip ey kay — i dak cuk o'e ocewebe. — Iğuycũğ cĩcã o'e ip je-bure kay—ikērēat o'ğũğē'iat kay — i dak cuk o'e ocewebe. — “Paulo cedağ ma juk adi ocawēwēm” i'e'em ip — i dak cuk o'e ocewebe.

Iboap awēğ co buje biğ ma ocecokcok cĩcã oce'e.

⁸ Darem ma juk adi eyğuycũğ epesop cartadup co buje, wemudupmubararaktup co buje, ey-mukorēmaptup co buje.

— Xipat ğũ o'e owebe iboaptup mubararak am imukorēmaptup — i'ũmğũ õn pit e'em owebe ma. Tupco buje juk eyğuycũğ epesop iam wetaybit pima kuka juk õn tak oğuycũğ oce. ⁹ Oğuycũğ ğũ õn pit. Eyğuycũğ cuk adi epesop wemudupmubararaktup co buje. Iboap kay ğũ bit ocokcok. Imēnpit eybu'u juk adi a'ğũ epesop ikērēat muğē ãm õn eymuğuycũğ puye. Ibo buye ocokcok. Deus ma juk eymuğuycũğcũğ eymubu'unap ojuy ikērēat kay. Imēnpuye cũğ ma osodop owebe iboaptup mubararak am. ¹⁰ Deus wuymuğuycũğcũğ wuyubu'unap ojuy ikērēat kay wuy'eap puxim. Ikērēat kuk am wuybu'un puje ixe wuydaxijom. Ixe be wuydaxijo buje wuyğuycũğap acepere. Wuycokcok ma acesop.

Deus kay'ũmat iġuycũġ puje bit, ibu'u ġu ikērēat kuk am. Jepereap kay ġu. Biġ ma cekay. Deus tak ixē idaxijo ġu ma. Soat em Deus wi wũy ma jeenuy je'ũ buje. ¹¹ Deus pit eyġuycũġap o'ġuwexat xipacap eywebeam. Gebum cuy epesop iboap kay. Itapuruġayũm cuk eymuwexat. Omutaybin pin cuk adi epesop ocekpiwatpi ġu iam. Eyetakoma jĩjã juk adi epesop ixē kay—ikērēat muġēġē'ukat kay. Eyparara dak cuk epesop ikērēat muġēap puxixim. Gebum cĩcã juk epesop wa'õ kay.

— Ipiat cuy asupi'ajoat ikērēat o'ġuġēiat pe — i juk epe'e eyewewebe.

Imēneju ibapuk e'em soat xe eyukpiwatpi ġu iap.

¹² Ibodup cuk otupmubararak ixē aġokatkat awēaptup ojuy ixē be ikērēat muġēap epereap ojuy. Tupmubarararaġ pima cebay kay dak ġebum oġuy, jebay mubuyxi'ũm'ũm o'e buye. Cebay kay ġebumap podin ma bit cuk otupmubararak, Deus pe eymuġēbuap ojuy Pauloyũ ikukpin cĩcã ocexe iap kay. ¹³ Ocecokcok cĩcã juk adi ocekukpin eyxe iam ocetaybin puje.

Tito dak icokcok cĩcã osunuy xipan cĩcã juk adi ixē epejukuk puye. Icocok cuk adi osunuy eyxe bima. Ocekay yajēm puje, ocemucokcokcoġ cuk adi osunuy eyawēġmuwēnuwēn ocewebe. Imēnpuye juk adi biġ ma ocecokcok oce'e. ¹⁴ Eykay cum pima:

— Xipan cuk jukuk ip Corinto ka watwat, xipat cĩcã ip puye — i juk oce cebe.

Wa'õ daġ ma xipan cuk adi ixē epejukuk. Omudapxin ġu eyju. Soat em icēmãn õn e'em eywebe:

— Corinto ka watwat xipat cĩcã — i juk adi ocece cebe.

Wa'õ daḡ ma juk adi xipan ixē epejukuk.

¹⁵ — Wa'õ kay kũyjobit osodop ip — i juk adi o'e Tito ocewebe. — Obuyxim cĩcã juk adi okuk ip — i dak o'e. — Yoboḡan pin ḡu osodop ip—obuywan pin acã ip osodop — i dak o'e ocewebe. Ixē Tito ḡebum cĩcã xipan cĩcã juk adi okuk ip iap kay. Imēnpuye biḡ ma eykukpin cexe. ¹⁶ Ocokcok cĩcã eykay, soat em eya'õ daḡ eyju e'em puye.

8

¹ Okitpitpiyũ, Deus cuk adi xipacat o'ḡũmḡũm Jesus kay itabucayũ be—Macedônia eipi watwat pe. Oceju a'ḡu eymutaybin ojuy iboam. ² Ipiat o'supi'ajojo jĩjã ip jetabucap puyxijom. Icokcokap ip yoboḡ cĩcã ip o'e imēnpit. Ade jĩjã o'ḡũmḡũm ip tadaybotbocayũ be, tadaybot cĩcã ḡu ma'ḡu ixeyũ dak. ³ Iũm pucat ip o'ḡũm. Ibodi ma dak ip o'ḡũm. Oca'õbi ḡu ip o'ḡũm—jekpiwatpin ma.

⁴ — Oceju dak cuy oceḡũm ocedinheiro eywebe tujowat am Judéia eipi watwat peam—itabucayũ beam—tadabotbocayũ beam — i juk adi o'e ip ocewebe. Biḡ ma — Oceju dak cuy oceḡũm — io'e ip.

⁵ Tũybe yopĩt ma je'ḡũm ip iãn oce'e. Yoboḡ ma ip o'ḡũm. Koap ip o'jewēũm wuykukukat pe. Wuykukukat a'õ kay kũyjobit pin cĩcã osodop ip. Oca'õ kay dak kũyjobit pin cĩcã ip osodop. ⁶ Dinheiro ũm pin cĩcã ip osodop ocewebe iap awēḡ cocom pima, eykay juk ocesop ḡebum. Imēnpuye juk ocejekawēn Tito eju. Kuy bima:

— Eyedinheiro juy epeğuxipan imuju am tadaybotbocayũ be — i juk adi o'e ixé Tito eywebe. Imēnpuye: — Corinto ka kay juy eju — i juk oce Tito be. — “Eyedinheiro juy epeğuxipan apēn cuk adi epe'e iap tağ eykukpin ocexe i'e am tadaybotbocayũ be,” i juy ece cebe ip — i juk oce Tito be.

⁷ Warara'acat podi ma eyju ade ikuğ. Warara'acat podi ma eyetabut Jesus kay. Warara'acat podi ma dak eyetaybit Deus ekawēn muwēn âm. Ade ey'in tak itaybit cīcāyũ. Warara'acat podi ma dak eyju warara'acat puywatwan. Warara'acat podi ma dak oceukpin eyxe. Imēneju:

— Warara'acat podi ma dak eycokcoğ cuy epe-sop eyedinheiro ūm âm tadaybotbocayũ be — i oceju e'em eywebe.

⁸ — Eyedinheiro juy epeğũm tadaybotbocayũ be — i'ũmğu òn pit e'em eywebe. Wa'òbi ğu juy epeğũm. Warara'acat pit icokcok cīcā iũm âm cebe ip. Eywebe iũm puje, itaybit je'e ip icēmān Corinto ka beayũ xe oceuk pin cīcā iam tadaybotbocayũ.

⁹ Kuy eyetaybit wuykukukat Jesus soat em xipan wuykuğ iam. Kuyje soat kuğ osunuy, kabi be bima. Ijodi ikop puje bit tadaybocan o'e. Tadaybocan o'e eywebe eycokcoğ eydop am teiboğat kuğiat puxim.

¹⁰ Gasũ òn jeyawē eyedinheiro epeğuxipan iam. Koapat koato bima:

— Ocedinheiro juy oceğuxipan imuju am tadaybotbocayũ be — i juk adi epe'e'e eyewewebe. Eybu'um ğu juy epesop ğasũ bit imuxipan am. Warara'acayũ iũm ojuy awap, eyju bit cuk adi iũm ojuy epesop. Tadaybotbocayũ buywan ojuy juk adi epesop.

11 — Ga'a aḡuxipan wuyedinheiro — i juk adi epe'e'e eyewewebe.

Eycokcok cuk adi epesop eyedinheiro ũm ãm. Gasũ bit eybu'um ḡu juy epesop imuju am. Eycokcoḡ cuy epesop imuxipan am. Ade ikuḡ iap wiwim ḡu juy epesop. Epeḡuxipan cuy ajo eyju ikuḡ iat. ¹² Eycokcokap tomuju iũm puje xipat Deus xe—yoboḡ pima, yopĩt pima dak xipat ma. Ajo wuyju ikuḡ ḡu iat ojuyjuy ḡu Deus wuyxewi.

¹³⁻¹⁴ Obu'u eymudadaybotbocan warara'acayũ ibubut ade i'e am. Gasũ eyju ade ikuḡ. Ixeyũ bit ikuḡ ḡu. Imēnpuye cedaḡ ma eywebe eyed-inheiro'in iũm ãm cebe ip—eybubut mu'ẽ'ẽ ãm cebe ip. Eyju ḡu kuka yopĩt ikuḡ pima, ixeyũ ḡu kuka o'ḡu'ẽ'ẽ eywebe. Imēn imu'ẽ'ẽ'em pima, jewejojo'in ma kuka epe'e ikuḡ. Ka'ũma ma kuka tadaybocat o'e. Ka'ũma ma dak kuka ade ikuḡiat o'e. ¹⁵ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Ade o'jatiat cepoyat kuḡ ḡu dak o'e, i. Yopĩt ma o'jatiat tak ikuḡ ma o'e, i.

Imēn e'em tup imu'ẽ'ẽ'ẽ'ukayũ muwēḡuwēn.

¹⁶ Ocebuxim Tito dak eybuywan pin cĩcã. Imēnpuye:

— Bay, ěn xipat — i õn e'em Deus pe.

¹⁷ “Edaobu'u du Corinto ka watwat com?” io'e buje, — Hm hm. Oju juy ḡaxĩn ma — io'e. Iju pin o'e. — Ixeyũ juy oyawē cedinheiro ũm ãm — i juk o'e. Taobikuy jĩjã osunuy eyjom. ¹⁸ Wara'at tak wuykitpit oceḡuju eykay. Ixe ibuyxiat soat xe itabucayũ xe, itaybit cĩcã kawēn idipat muwēn ãm puye. ¹⁹ Jesus kay itabucayũ ixe o'taē oceweju iju am dinheiro dujowat am Jerusalém ka be. Dinheiro juy ocetujowat eykukpin cĩcã ocexe iap

mubapuk am tadaybotbocayũ be. Ocetujowat cuy jewebuywatwan cĩcã ip wuykukukat kay itabucayũ iap mubapuk am soat pe. Imēnpuye:

— Ka'ũmġu ejo'iat xipacat — i je'e ip Deus pe dinheiro jeejat'iaiyũ.

²⁰ Ade dinheiro juy ocetujowat. Ocebu'un ma'ġu warara'acat pe “Pauloyũ dinheiro'in ma o'ju'uk jewebem” i'e an. Imēnpuye warara'acayũ ocetujowat oceweju ocemuymuyap puxim. ²¹ Cũġ ma oceku pin wuykukukat etabutpe acã ġu. Soat etabutpe ma oceku pin cũġ ma.

²² Imēnpuye wara'at wuykitpit cuy oceġuju eykay. Kuy juk adi ixē ocesubuyxijojo ade em. Imēnpuye ocetaybit cĩcã ixē soat em warara'acat puywat pin iam. Itabut cĩcã eykay. Imēnpuye:

— Corinto ka watwat tak jedineiro jeeġũm ma tadaybotbocayũ be — i'e'em ixē.

Imēnpuye ixē eyjo pin cĩcã eybuywat am imuju am. Ibũrũ ma oceġuju eykay wuykitpitpiyũ. ²³ Tito obure jĩjã. Ixē kapikpiġ oweju eybuywatwan. Ixeyũ wuykitpitpiyũ cum ceweju eykay. Itabucayũ a'õbi cum ip. Ibuyxim ip Cristo kuġ. ²⁴ Eykay yajēm puje juy ikukpin epejukuk ip. Imēnpuye soat itabucayũ itaybit je'e Corinto ka watwat xe ixeyũ ikukpin cĩcã iam.

— Corinto ka watwat xipacat cĩcã iap ocetobuxik apēn soat em Pauloyũ e'em iap taġ — i je'e ip.

9

¹ Obu'u oce warara'acayũ bit jedineiro mujum itabucayũ be Judéia eipi beayũ be iaptup mubararak am eywebe, ² kuy eyju dak ixeyũ buywan pin puye.

— Tadaybotbocayũ buywan pin ip wuykitpitpiyũ Grécia eipi beayũ — i kuy juk oce Macedônia eipi beayũ be. — Kuy bima ma juk adi ip osodop ibuywan pin—koapat koato bima ma — i juk adi oce cebe ip.

Ade ixeyũ'in ibuywan pin o'e eyju ibuywan pin ip iam itaybin puje.

³ — Corinto ka beayũ kuy juk jedinheiro o'ğuxipanpan ocewebe tujowat am iũm ãm tadaybotbocayũ be — i juk adi ocece cebe ip.

Eyedinheiro muxipan'ũm pima bit, kuka juk eyju wawẽğmukêrêrên. Imuxipan'ũm pima:

— Napa ma juk Corinto ka beayũ eğuwên ocewebe — i kuka o'e ip owebe. Obu'u wekawên mukêrêrên ãn eywebe. Imênpuye wuykitpitpiyũ juy oğuju eykay eywebe imuxipan'ũmap puxim.

⁴ Oweju Macedônia eipi beayũ ajêm puje, ocesũsũn kuka oce'e eykay, eyedinheiro muxipan'ũm pima. Ocebodi ma eyju dak kuka eysũsũn ma epe'e te'e ma ocetabut eykay buye. Õn tak kuka osũsũn ma oce “Corinto ka beayũ jedinheiro muxipanpan je'ğũm” i, te'e ma ocece buye. ⁵ Imênpuye ixeyũ wuykitpitpiyũ oğuju eykay. Oajêm awap ma oğuju ip eybuywat am soat muxipan am. Epeğuxipan cuy apên cuk adi epe'e'e iap tağ. Oajêm puje, kuy ixipan je'e. Ixipan pima, warara'acat itaybit je'e Corinto ka beayũ jedinheiro o'ğũm iũm pin puye iam. Warara'acat a'õbi ğu o'ğũm ip iam itaybit je'e ip—jekpiwatpin ma ip o'ğũm iam.

⁶ Ade ğu taidada'ukat yopît ma ibubum. Ade taidada'ukat pit ade ibubum. Gebum cuy epesop iboap kay. ⁷ Eybu'u iũm pima bit cuy epeğũm

ġu. “Eġūm cuy” i'e'em pima dak, epeġūm ġu. Eyukpiwatpin ma juy epeġūm. Būrū poro iūm pin cuy epeġūm. Jecokcoġ iūmūm'ukat kay jījā Deus. ⁸ Deus pe bit iūm put eywebe eyemukaypininput. Soat je'ġūm eywebe. Soat em epesop eyemukaypininput kuġ. Ajo eyju cekayiat podi ma dak je'ġūm eywebe. Cepoyat kuġ tak epesop iūm ām warara'acat pe—xipan i'e am ip cebe. ⁹ Imēn e'em Deus ekawēntup:

Deus yopīt ġu iūmūm tadaybotbocayū be yoboġ ma, i. Soat em xipan ip ikuġ, i.

Imēn e'em Deus ekawēn tup.

¹⁰ Deus tarekrektata ūmūm wuywebe taida am. Kadai muaypapan tak wuywebe i'o am. Imēnpuxim eywebe dak ade ma je'ġūm eyemukaypininput. Soat em epesop cepoyat kuġ tak. Ixe buxim eyju dak yopīt ġu epeġūm tadaybotbocayū be—yoboġ ma. ¹¹ Cepoyat kuġ ma epesop soat em ixexipan eykuġ puye. Ibubut adeayū buxim epesop warara'acat pe iūm ām. Imēnpuye:

— Bay, xipat cīcā ěn! Corinto ka beayū ade juk o'ġūm Pauloyū be tojot am ocewebe — i je'e ip Deus pe tadaybotbocayū—Judéia eipi beayū.

¹² Eywebe iūm puje, tadaybotbocayū buywatwan epeseop—Deus ebekitkit puywatwan.

— Bay, soat podi ma ěn xipat — i je'e ip Deus pe, epeġūm puye.

¹³ Icocok cīcā je'e ip.

— Bay, ka'ūmġu ejo'iat xipacat — i je'e ip Deus pe. — Bay, tacup ġu iūmūm ip Corinto ka beayū —

i je'e ip cebe. — Soat em tadaybotbocayũ buywatwan ip — i je'e ip. — Cristo kay jetabucap mubapukpuḡ cĩcã ip ocebuywatwan pĩma, warara'acat puywatwan pĩma dak — i je'e ip Deus pe. — Cristo ekawẽn taḡ cĩcã ip jekukum — i je'e ip Deus pe.

¹⁴ Imẽneju soat em jekawẽnwẽn jeedop ip Deus eju eywebeam, eykukpin cexe ip puye.

— Bay, ẽn xipan cĩcã ocekuḡ — i je'e ip Deus pe. — Tacum ḡu juk ocekuḡ ip Corinto ka beayũ dak. Ocekuḡpin cĩcã juk ip ocekuḡ, kuy bima ẽn ixeyũ ikukpin ejukuk puye — i je'e ip Deus pe.

¹⁵ Icẽmãn Deus warara'acat podi ma wuykukpin wuykuḡ. Teimuweḡũn pa'oreatei iũmat puxim jekpot o'ḡudot wuykay. Imẽnpuye:

— Warara'acat podi ma ẽn xipan ocekuḡ — i juy ace cebe.

10

¹ Õn Paulo. Deus omudot eymutaybin am. Deus a'õbi õn jeyawẽ. Apẽn Cristo wuyawẽwẽm iap puxim ma õn tak wa'õkadidim ma jeyawẽ. Ixe Cristo ya'õkadidim ma wuykuḡ. Xipan ma wuykuḡ. Eyju bit:

— Paulo ya'õpuruḡ ocemukorẽmrẽm wũy ocewi bima. Ijasũn ocexe bima bit iparara ocebuxim — i te'e ma e'em.

² Obu'u wa'õpuruḡ eymukorẽm ãm. Warẽmtaḡ mabuk eyju jekukum pĩma bit, wa'õpuruḡ ma õn jeymukorẽm.

— Paulo Deus a'õbi ḡu jekukum—ja'õbi acã—jewekay acã ḡebum itabut iũmat puxim — i napa ma eyju e'em eyewewebe pũḡpũḡ ey'in.

Wa'õpuruğ ma omuymuy'ukayũ oğukorēm eykay wajēm puje. ³ Ijodi wuyju dopdom itabut'ũmayũ parakpe. Wuya'õbacaam ġu bit wuyju jekukum imutabunap ojuy ip. ⁴ Ijodiat a'õbacaap kuğ ġu wuyju bit jekukum, Deus a'õbacaap kuğ acã. Ixe a'õbacaam acã Satanás a'õkayayũ a'õbacaap aceğũ'ũm. Wuyju ya'õbacaap kuğ pima, wuya'õmuypit pa'ore cebe ip Deus kay'ũmayũ be. ⁵ Yoboğan pin ip. Wuymubu'u'un ojuy ip jekukum Deus kay wuyetabucap puxixim. Jağuybi ma jewa'õxixiğ ip ceweju imubu'unap ojuy Deus kay. Wuyju Deus a'õbacaap kuğ pima bit, ixeyũ a'õxikap aceğũ'ũm. Aceğuyumũğ ip. Mũğ ma jeedop ip. Imuymũğ puje adeayũ itabut je'e Deus kay. Cristo a'õ kay dak kũyjobin jeedop ip. ⁶ Koap ixē a'õbacaam õn jeymubikuy kũyjobit am Cristo a'õ kay. Eyekũyjobin puje, ipiat acesupi'ajoat soat pe kũyjobit'ũmayũ be.

⁷ Kacũğ tağ acã eyju pũğpũğpũğ ağ. Eyxeat te'e ma e'em eywebe:

— Õn acã Cristo a'õbi jekukum—Pauloyũ bit ka'ũma — i. Ixe juy jeenuy jewağuyğuy Cristo a'õ dağ paxi õn jekukum iap kay. Ixe jo'i oceju dak Cristo a'õbi jekukum.

⁸— Wuykukukat cuk onaē eymutaybitbin am — i juk adi ocece eywebe.

Obisũsũn ġu oce iboap muwēn ãm ġuto eywebe. Icēmãn õn cemunaē. Ya'õbiat õn. Ixe juk onaē eymukorēm'rēm'ukan ġu—eybuywatwat'ukan acã. Eybuywat am cuk onaē biğ ma eyju kũyjobit am Deus biðğbuk a'õ kay. ⁹ Eymupararan pin ġu õn wemudupmubararaktum cartadum.

10 Okay'ũmat pit aco'i je'e:

— Paulo ya'õpuruğ ocemukorẽmrẽm jemudupmubararaktum — i. — Ocexe bima bit, ya'õkadidim ocekuğ — i dak aco'i je'e. — Ya'ĩjo pin'ũma dak ocexe warẽmtağ kawẽnwẽn puye — i dak aco'i je'e napa ma.

11 Wũy õn eywi bima wemudupmubarararaktup eyweju õn kawẽnwẽn iap co'i ma je'e. Itaybit je'e ip iboam okay'ũmayũ—ocemuymuy'ukayũ.

12 Pũğpũğ ey'in te'e ma e'em:

— Warara'acat podi ma oceju xipacap kuğ — i. — Ixeyũ bodi ma oceju bit xipacap kuğ — i'ũmğu õn pit e'em eywebe.

Ajom itaybit ip? Ka'ũma ma. Jağuybin ma ip e'em: — Cedağ cĩcã oceju jekukum — i.

Deus ağuy dağ ğu ip jewağuyğuy—jağuy dağ acã.

13 Deus ocemujum'ũm pima:

— Deus a'õbi oceju jekukum — i'ũmğu bit kuka oce'e.

Poma Deus ocemujum iap tağ acã oceju cucum. Eykay bit cuk ocemuju kapik am eyweju—eymutaybit am Deus ekawẽn. ¹⁴ Deus cuk ocemuju eyka kay. Imẽnpuye juk adi Deus a'õ kay kũyjobin ocesop, eykay ocajẽm puje. Eykay juk ocajẽm kawẽn idipat muwẽn ãm eywebe—Cristo muwẽn ãm eywebe. ¹⁵ Warara'acayũ dak cuk adi eymutaybitbin osodop ip Cristo ekawẽn. Imẽnpuye:

— Oceju acã juk adi ocesop Corinto ka watwat mutaybitbin — i'ũmğu oceju e'em.

Biğ ma jeuru'urum eyetabucap kay oceju. Gasũ ma oceju kapiğ eyweju biğ ma Cristo ekawẽn

muwēn ãm soat pe. Gasũ ma oceju eymutaybin ojuy. Imēnpit poma Deus ocemujumatka kay acã oceju. ¹⁶ Eyka be imuwēn epere buje, eyka bodiatka kay oceju imuwēn ãm. Ka'ũma ma buk kawēn idipat o'ḡuwēn iatka be oceju. Imēnpuye “Paulo bit kawēn idipat muwēnuwēn kuy o'ya'ijojo'iyũ be acã” i'e ba'ore je'e soat pe.

¹⁷ Imēn e'em Deus ekawēntup:

“Xipat cĩcã oceju bit” i'ũmḡu juy ace, i.

“Ocekukukat acã xipat cĩcã” i acã juy ace, i.

¹⁸ “Xipat ma oceju” i wuyju e'em pima, abu xe xe'e wuyju xipat? Ka'ũma xe ma. “Xipat ma eyju” i'e'em Deus wuywebe bima bit, wuyju xipat ma.

11

¹ Yadaodaoat puxim òn kawēnwēn eyweju. Imēnpit cuy eyukpiceḡēm ḡu epesop okay. Āḡ puk cuy ocekawēn eyweju. ² Apēn Deus yaḡuybabi'ũm eykuḡ iap puxim òn tak waḡuybabi'ũm eykuḡ. Eybay buxim òn tak waḡuybabi'ũm eykuḡ. Aḡokatkat eju o'jepo ḡu bukiat puxim eyju. Cebay bit kuy ibumũḡãm o'tobuxik iwadim iap puxim eyju. Ibumũnmēn'ũmat soat kay ḡu—jewadip kay acã. Imēnpuxim obikuy eywebe Cristo kay jĩjã ãm warara'acat kayap podi ma. Obikuy eywebe soat taḡ eyisu eydop am. ³ Waḡuybabi'ũm eykuḡ. Warara'acat kayap podi ma eyju Cristo kay ḡasũ. Jewexe ḡu eyju cekay. Warara'acayũ bit eyaḡuymuwarururunap ojuy. Eymuḡuykuku ojuy ip. Cristo kay ey'eap epereap ojuy ip. Imēnpuxim Satanás Eva o'ḡuḡuykuku kuyje. ⁴ Oceju juk adi Jesusat oceḡuwēnuwēn eywebe. Eymuḡuykuku ojuyayũ bit Jesus

iwaruat muwēnuwēn eywebe. Te'e ma eycokcok ixeyū ekawēn kay. Ocejū juk adi Deus biōḡbuk oceḡuwēnuwēn eywebe. Eymuḡuykuku ojuyayū bit ibiōḡbuk iwaruat muwēnuwēn eywebe. Inaka te'e ma eycokcok ixeyū ekawēn kay. Ocejū juk adi kawēn idipat acā oceḡuwēnuwēn eywebe. Eymuḡuykuku ojuyayū bit kawēn iwaruat muwēnuwēn eywebe.

— Ijop ma kawēn idipat — i napa ma e'em ip eywebe.

Inaka te'e ma eyetabut ixeyū ekawēn kay.

⁵ Eyxe bit ixeyū warara'acat podi ma ya'ōbuyxi jewexe ma'ḡu ip Deus emumujuyū. Ōn pit ixeyū jo'i ma wa'ōbuyxiap kuḡ. ⁶ Ōn pit wetaybit cīcā ḡu imēnpit kawēn ām. Wetaybit cīcā bit apēn ōn e'em iam. Soat em cuk adi wetaybicap osodop ibapuk eyxe.

⁷ Ōn kawēn idipat muwēnuwēn eywebe bima ka'ūma ma ojat eyxewi imuwēnuwēnapteim. Imēnpit:

— Paulo ya'ōbuyxiat ḡu aco'i teihem'ūma kapikpiḡ puye — i'ūmḡu juy epe'e'e owebe.

Cedag ma osodop teihem ḡu imuwēn ām eywebe.

⁸ Ōn kawēn idipat muwēnuwēn eywebe bima dinheiro mudodot'uk osodop ip wara'at ka beayū itabucayū. Jewexe ma ōn cuk adi tujupa'um'um oḡuy ixeyū xewi teihem'ūma imuwēn ām eywebe.

⁹ Wuykitpitpiyū juk adi oajēm Macedônia eipi bewi. Soat cuk adi o'tojot ip owebeam wemukayp-input. Imēnpuye ka'ūma ma juk adi ojoojuy eyxewi. Ikuḡ'ūm pīma dak “Dinheiro'in puk” i ḡu oce eywebe. Pūḡ em tak ka'ūma ma. Kuy bima dak

juk adi ojojuy ġu ma dinheiro eyxewi. Guyjom tak ojojuy ġu ma. Puju dinheiro ojojuy eyxewi? Ka'ũama em ma. ¹⁰ Abu ideidaat owebe? Ka'ũama ma. Teihem ġu òn pit kawèn idipat muwènuwèn soat pe Grécia eipi watwat pe. Icēmān òn e'em. Napapa'ukat ġu òn, Cristo a'òkayat puye.

¹¹ — Ën iojuyjuyũk ġu ocexewi ocekukpin ġu exe buye — i te'e ma eyju e'em owebe.

Eykukpin cĩcā oxe. Deus itaybit iboam.

¹² — Pauloyũ jo'i oceju dak kapikpiġ — i'e ojuy ip jewexe Deus ekawèn muwènuwèn'ukayũ. Òn pit teihem ġu kawèn idipat muwènuwèn. Imēnpuye ibo i'e ba'ore cebe ip, imuwènuwēnaptei bubum ip puye. Guyjom tak teihem ġu oġuwènuwèn. ¹³ Ixeyũ bit icēmān ġu Deus emumujuyũ. Jewexe ip Deus emumujuyũ.

— Ya'òbi oceju dak Deus ekawèn muwènuwèn — i e'em ip napa ma.

Warara'acayũ muġuykukukum ip oceju dak Cristo emumujuyũ iam.

¹⁴ — Apēn kuka itabut o'e ip imuġuykuku'ukayũ a'ò kay Corinto kay beayũ? — i'Ūmġu òn pit e'em owebe ma.

Satanás pit cewemuwexat put Deus ekawèn tojotjot'ukat co'ian. Deus ekabia daġwiat co'ian cewemuwexat put wuymuġuykuku ojuy.

¹⁵ Imēnpuxim cebekitkit tak cewemuwexat put xipacat muġēġē'ukat co'iaiyũm wuymuġuykuku ojuy. Ipi'ũm puje bit, xipat'ũm cĩcāat je'jat ip wuymuġuykukukuapteim. Cedaġ ma Deus ideida cebe ip.

16 — “Paulo yadaodao,” i'ũmġu juy epe'e — i òn e'em waram eywebe.

Wadaodao eyxe bima dak cuy wa'ijom ma epe'e. Jewexe Deus ekawèn muwènuwèn'ukayũ buxim òn tak e'em eywebe “Xipat cĩcã òn” i.

17 Wuykukukat a'õbi ġu òn kawènwèn eywebe ġasũ bit—wukpiwatpi ma. “Xipat cĩcã òn” i'e'em pima yadaodaoat puxim ma òn tak kawènwèn.

18 Warara'acayũ e'em — Xipat cĩcã òn — i eywebe, ya'õbuyxian pin ip eyxe buye.

Imènpuxim òn tak: — Xipat cĩcã òn — i oce eywebe.

19 Jewexe ma eyetaybit cĩcã. Yadaodaoayũ jo'iyũ kay jĩjã bit eyju! 20 Eyaġuy'ũm cĩcã. Ixeyũ kay jĩjã eyju, ya'õpuruġ cĩcã ma'ġu eymujum ip; eymudadaybotbon ma a'ġu ip; eymuġuykukukum ma a'ġu ip; warèmtaġ ma a'ġu ip eykuġ; eyukpiokakakam ma a'ġu ip eykuġ. 21 Ocejũ bit cuk a'ġu ocesũsũn ocesop eykuk am imèn.

Warara'acayũ e'em: — Xipat cĩcã òn — i eywebe. Ixeyũ buxim òn tak jeymukũyjo òn ġasu òn xipat cĩcã iam. Eyetaybit òn yadaodaoat puxim kawènwèn iam.

22 — Hebreuyũ bit oceju icēmãn — i'e'em ip eywebe jewexe Deus emumujuyũ.

Òn tak ibiat ma.

— Israel naxeġebitbit pit oceju — i'e'em ip eywebe.

Òn tak ibiat ma.

— Abraão naxeġebitbit pit oceju — i'e'em ip eywebe.

Òn tak ibiat ma.

23 — Cristo buywatwat'ukayũ bit oceju — i'e'em ip eywebe. Ixeyũ bodi ma òn pit Cristo

buywatwat'ukat xipacat. Ixeyũ bodi ma juk adi ocekapikpik cĩcã Cristo beam, yadaodaot puxim ma'gu õn kawẽnwẽn ġasũ eywebe. Ixeyũ muõmõmap podi ma juk adi omuõmõmõm ip daomũnmũnap'a be. Ade em juk adi ip wukxabiokakaka ixee muġẽġẽbum. Ade em ma oje'ũ pinpin. ²⁴ Cinco em Judeuyũ kukuk'ukayũ wukxabiokaka ixee muġẽġẽbum—icaat yabi beatpum. Ade em wukxabiokaka ip—39 em ma. Soat em ip ibũrũ em ma wukxabiokaka. ²⁵ Ebaþũġ em cuk adi wukxabiokaka im Roma ka kukat ebekitkit. Pũġ em cuk adi wabuġbuġ ip wita'am okay itakomaayũ. Ebaþũġ em cuk adi oakõmkõm tibogaati be kobexixi epiriġ puje—odujowat ojuyat epiriġ puje. Pũġ em pit tibi'adopa daġ ojeku—kabiabun, iximabun tak. ²⁶ Soat kaka daġ cucum pima ade em cuk adi waoka ojuyap cocom ojekuku. Idibi adi o'tiõm ukã be bima adi oje'ũ pin tibogaati puje. Ibukurukayũ dak cuk adi oaoka pin osodopdopdop. Obadipyũ dak cuk adi oaoka pin osodopdopdop—Judeuyũ kukuk'ukayũ. Judeu'ũmayũ dak cuk adi oaoka pin osodopdopdop ade em ma. We'ũ pinap cocom cuk adi ojekukuku ikabogaatika daġ, uk'a'ũmat taġ tak, tibogaati daġ tak. Jewexe obureyũ dak cuk adi oaoka pin osodopdopdop. ²⁷ Soat em cuk adi ocekapikpik cĩcã. Soat em odaobire juk adi ojekukuku wekapikap taġ. Xexen'ũma juk adi ojekukuku. Ade em cuk adi ojekukuku oxat'ũmġu, odotiũm tak, oxexecap'a'ũmġu dak. ²⁸ Imẽn ma õn jekukum ipiatpi'ajojom. Waġuybabi'ũm tak itabucayũ kuġ—soat ka beacat kuġ—Jesus ekawẽn kayayũ kuġ cedaġ ma paxi a'gu ip

jekukum iam. ²⁹ Itabucat warēmtaḡ ma oeku bima, òn tak ixe buxim ma oḡuycūḡ kuka oce. Ikērēat muḡē buje dak, òn tak waḡuybabi'ūm cīcā oce ip ikuḡ.

³⁰ Ade em wa'òbaca'ūmap ibapuk e'em soat pe. “Xipat cīcā òn” i'e ojuy bima, wa'òbaca'ūmap kuka oḡuwēn. ³¹ Deus itaybit òn napa ḡu e'em eywebe iam. Ixe ma wuykukukat Jesus Cristo ebya.

— Soat podi ma ēn xipat — i wuyju e'em cebe—Deus pe.

³²⁻³³ Òn Damasco ka be bima ibo ka kukukat oaoka ojuy o'e. Imēnpuye jeka wiwi'ukayū o'ḡuju jeka ekorara exīntbi wiwi am odaomūnap ojuy. Obureyū bit cuk adi odaxijo. Paḡeiro'aboḡ pe ip omukop ika ekorara tok taḡwi. Imēn ocenapōn waoka ojuyacat xewi—Aretas a'òbi ika kukukat xewi.

12

¹ Te'e ma wuyju e'em:

— Xipat cīcā òn — i warara'acat pe. Imēnpit puk jeymukūyjo òn xipat cīcā òn iam. Ade ma juk adi ojojojo wexey jo'iat pe idip cīcāat. Wuykukukat tak cuk adi soat ma o'ḡubapukpuk owebe omu-taybit am. Iboap cuy oḡuwēn xipat cīcā òn iam eydukūyjo am. ² Kuy bima Deus cuk odujuu jewekay kabi kay—bodiat ka kay. Kuy quartoze koato o'kap pima juk adi odujuu. Òn xe'e odujuu? Wexeybi ḡu xe'e odujuu? Wetaybit ḡu toto. Deus acā itaybit. ³ Dao ma juk adi odujuu ikadip cīcāatkay kay Deus tūytūyapka kay.

Òn xe'e odujuu? Wexeybi ḡu xe'e odujuu? We-taybit ḡu toto. Deus acā itaybit — i òn e'em waram.

⁴ Kawēn idip cīcāat cuk adi oya'ījojo ibodi. Imuwēn pa'ore eywebe iboap. Ka'ūmḡu wuya'ō kawēn iboam eymukūyjo am.

⁵ — Xipat cīcā ōn — i kuka oce warara'acat pe, iboap ojojojo buye.

Imēnpit obu'u imēn i'e am. Soat xe e'em ibapuk wa'ōbaca ḡu iap.

— Xipat cīcā ōn — i'ūmḡu oce warara'acat pe. — Wa'ōbuyxi ḡu ōn — i acā oce cebe ip.

⁶ “Xipat cīcā ōn” i'e pin pima bit wadaodao ḡu kuka oce. Napa ḡu kuka oce eywebe. Icēmān kuka oce. Kuy juk wekukuap epejojojo. Wekawēn tak cuk kuy epeye'ījojojo. Ōn xipat ḡu ma'ḡu eyxe bima bit, “Xipat cīcā ōn” i ḡu oce eyaḡuymuwarurun am okay i'e am.

⁷ Idip cīcāat cuk adi ojojojo wexey jo'iat pe. Imēnpuye:

— Jeweweju yoboḡan pin cīcā aco'i je'e Paulo — i juk o'e Deus jewebe ma.

Imēnpuye soat em ōn jekukum owātaxipi jewexe oboḡan o'eap puxim. Ipiatpi'ajojom ōn jekukum. Deus a'ōbi acā Satanás cuk omuwātaxipin. Deus a'ōbi ma owātaxipi ōn jekukum jewexe oboḡan o'eap puxim.

⁸ — Owātaxipiat eju'uk owebewi — i juk adi ocece wuykukukat pe.

Ebapūḡ em cuk a'ḡu oce cebe imēn.

⁹ — Oju'uk ḡu ewātaxipiat — io'e owebe. — Soat em pit ōn xipan jekuk — io'e. — Wa'ōbacaap oḡūm ewebe — io'e. — Wara'at kay ḡu bit eḡuy — io'e. — A'ōbaca'ūm pima, biḡ ma wa'ōbacaap ejat — i juk o'e owebe.

Imēnpuye wa'ōbaca'ūmap kuḡ ma ocokcok.

— Wa'ōbaca òn pit — i'ũmġu òn e'em warara'acat pe.

Cristo soat kabia ja'ōbacaap ùmũm owebe wa'ōbaca'ùm puye. Imēnpuye ocokcok cĩcã wa'ōbaca ġu ma'ġu. ¹⁰ Soat em ocokcok òn e'em wa'ōbaca ġu ma'ġu; okay'ũmayũ dak a'ġu omuymuy ma; yopīt ma dak a'ġu òn jekukum ikuġ; itabut'ũmayũ dak a'ġu ipiatpi'ajojoan owebe; xipāt'ũmat tak a'ġu jebapukpuġ owebe. Imēn ma ipiatpi'ajojom òn jekukum Cristo a'ō daġ òn jekukum puye. Inaka soat em ocokcok òn e'em. Wa'ōbaca'ùm pima, wuykukukat ja'ōbacaap ùmũm owebe buye.

¹¹ Xipan kuka a'ġu eyju bit omuwēnuwēn. Imēnpit xipan ġu eyju omuwēnuwēn. Imēnpuye yadaodaoat puxim òn ma xipan jewemuwēnuwēn eywebe. Ka'ũma jo'i ma òn eyxe. Jewexe Deus emumujuyũ bit ijo'i ip eyxe. Ajo muġēġēm ip imuġē ba'ore owebe iat? Ka'ũma ma. ¹² Òn eyxe bima juk adi Deus a'ōbacaap oġubapukpukpuk eywebe. Ixe a'ōbacaam wuywebe imubapuk pa'oreat tak cuk adi oġubapukpukpuk soat etabutpe eyetabutpe. Iboap mubapuk puje eyetabēġbēġ epesop ijojom idip cĩcã eyxe buye. Wukpiceġe ġu juk adi oġuy iboap mubapuk am eywebe. Iboap coco buje juk eyetaybit epesop òn Deus emumuju iam Deus emumuju acã iboap mubapukpuġ puye. ¹³ Wara'atka be bima juk adi wemumukaypinput ùmũm'uk osodop ip owebe ibo ka watwat—itabucayũ. Eyxe bima bit cuk iojuyjuy'uk ġu oġuy eyxewi. Apēnpuye “Paulo jemumukaypinput ojuyjuy'uk ġu wuyxewi,” i eyju e'em eyewewebe?

— Wuykay ġu xe'e? — i te'e ma eyju e'em.
Imēn ġu bit cuy epe'e. Eykay ma'ġu ōn.

¹⁴ Xepxep em cuk ojeku eyjom. Gasū dak waram oju pin eyjom. Eyju bit cuy ojuapte i epeteida ġu. Eyedinheiro kay ġu ōn. Eykay acā ōn okay am. Webekitkit puxim eyju. Bekitkiyū ma jedinhoiro muxipanpan ġu jebay beam, jexi beam tak. Aġokatkayū bit jedinhoiro muxipanpan jekpotpoyū beam, jedaxiyū beam tak. ¹⁵ Ocokcok cīcā soat obubut ūm ām eywebe eybuywat am. Obu'u ġu we'ū ām tak eybuywacap ojuy. Biġ ma ōn eykay e'em. Eyju ġu xe'e biġ ma okay ġu e'em?

¹⁶ Soat ma aco'i eyju e'em eyewewebe: — Icēmān wuyedinheiro aġu'ūm ġu Paulo beam — i. Pūġ pit aco'i je'e napa ma:

— Ixe bit cuk adi ocemuġuykukuku — i. — Ixe juk adi ade aco'i o'tujupa'um ocexewi napaap tomuju ma — i dak aco'i je'e napa ma.

¹⁷ Eymuġuykukuap ojuy ġu dak obureyū juk oġuju eykay. ¹⁸ Tito juk oġuju eykay. Wara'at tak wuykitpit cuk oġuju eykay. Ajo dak ip o'tujupa'um eyxewi jebubun? Ka'ūma ma! Ōn, Tito dak jewejojo'i ma oceju. Cedaġ ma oceju jekukum. Warara'acat muġuykukuku'uk ġu oceju.

¹⁹ — Pauloyū jewedayoyom ocewebe, yoboġan pin puye — i te'e ma eyju e'em. Jewedayoyom ġu oceju bit. Cristo a'ōbi oceju kawēnwēn eywebe Deus etabutpe. Oburereyū, eykukpin ocexe. Soan ma oceju e'em eybuywat am acā. ²⁰ Eykay wajēm puje iwarum ma aco'i ōn jeydobuxik. Apēn ōn cekay iap co'i ġu aco'i ōn jeydobuxik. Eyju dak imēn ma

odobuxik. Apĕn eyju cekay iap co'i ġu aco'i eyju odobuxik. Jawa'ōxikxiġ aco'i ōn jeydobuxik, eyetabutkarey dak eyewewekay, eyetakomāmā dak eyewewekay. Warara'acat kay dak eyju ġebum ġu—eyewewekay acā. Jewemuymuy aco'i ōn jeydobuxik, eyekawĕnkĕrĕ dak, yoboġan pin tak. Pūġ taġ ġu dak aco'i eyju jekukum—wara'at taġtaġtaġ ma. Imĕn ōn eydobuxik puje oġuycūġ cīcā oce eykay. Jeymukorĕm tak ōn. Owebe eymukorĕm puje eyju dak eyġuycūġcūġ epe'e. ²¹ Waram eykay wajĕm puje oġuycūġ cīcā oce eykay. Pūġ ġu ey'in cuk adi ikĕrĕat o'ġuġĕ kuy bima. Warara'acat tayxi eju jepopo'uk osodop ip, warara'acat itop eju dak. Ibu'un pa'ore ma e'em ip ikĕrĕat muġĕġĕap kuġ. Cepere ba'ore ma cebe ip. Imĕnpit iġuycūġūma e'em ip ikĕrĕat muġĕġĕap kay. Ibu'u ġu o'e ip ikĕrĕat muġĕ ām. Imĕnpuye oġuycūġ cīcā oce Deus etabutpe ikĕrĕat kay acā eyju ġebum puye, ade em ma'ġu ōn eyawĕwĕm. Deus omuġebu ajo ġu ōn iap kay.

13

¹ Kuy xepxep em cuk adi eyjom ojeku. Waram ġuto ōn eyjo ojuy. Imĕn e'em Deus ekawĕntup:

Pūġ pe warara'acat muwara buje wuyetabut ġu cekay, i. Xepxepayū be, ebapūġayū be dak imuwara buje bit, wuyetabut cuy ace'e cekay, i. Imĕnpuye koap cuy bit ōn jeymukorĕm. Xepxepayū, ebapūġayū a'ġjo'ūm pima bit, ōn jeymukorĕm ġu. ² Xepxep em kuy ojeku eyjom. Waram wajĕm puje wa'ōdim ġu ōn jeymukorĕm—wa'ōpuruġ ma. Abu itabotaidabotbon je'e eykay? Ka'ūma ma. Kuy

bima ade em cuk adi ocece eywebe imēn. Gasū dak ġuto imēn ma oce. Imēn ma ōn e'em soat kuy bima ikērēat o'ġuġē'iyū be. Soat pe dak ey'in imēn ma ōn e'em ikērēat muġēġē'ukayū be. ³ Eyetaybit epe'e ōn Cristo a'ōbi e'em iam. Eyetaybit ġuġūn ġu epe'e iboam. Eyetaybit cīcā ma. Cristo ya'ōbaca'ūm ġu eykuġ—ya'ōbacam ma. Soat em ja'ōbacaap mubapukpuġ eywebe. ⁴ Korosa be je'ū buje ya'ōbaca'ūm osunuy. Gasū bit itait ma'ġuto o'e. Deus ixē'ūm o'ġutait ja'ōbacaam soat podi ma ixē ya'ōbaca buye. Ipi daġ pima oceju dak ixē buxim oca'ōbaca ġu. Ceweju mūġ'i bima bit, ya'ōbacaap kuġ oceju e'em. Eybuywat am tak ya'ōbacaap kuġ oceju.

⁵ Eyekukuap kay juy ġebum epesop Cristo ekawēn taġ paxi oceju jekukum iap kay.

— Wuyetabucap taġ paxi wuyju jekukum? — i juy epe'e'e eyewewebe.

Cristo a'ōbacaap kuġ tu eyju jekukum? Jewexe du eyju Cristo ebekitkiyū? Eyetabucap epere'ūm pima, eyetaybit cīcā Jesus Cristo wuywebe nuynuy iam. ⁶ Eyetaybit aco'i ocetabucap ocejepere ġu iam. Icēmān Cristo ekawēn taġ oceju jekukum.

⁷ — Bay, soat em cuy Corinto ka beayū buywatwan eġuy ixeyū be ikērēat muġēap puxim — i ōn e'em Deus pe.

Imēn ōn e'em cebe warara'acayū be “Pauloyū cedaġ ma Corinto ka beayū o'ġutaybitbin” i'e'eap ojuy ġu—eywebe cedaġ ma jekukuap ojuy acā. “Pauloyū warēmtaġ ma Corinto ka beayū o'ġutaybitbin” i warara'acat e'em pima bit, ak'arit ma oce cekawēn kay. ⁸ Abu kuka kawēn icēmat

tak o'ġu'ũm? Ka'ũma ma. Imu'ũm pa'ore. Iba'ore ġu bit ocewebe kawẽn icẽmat taġ oceku am. ⁹ Eyju eyetabut cĩcã bima, ocecokcok oce'e oca'õbaca ġu ma'ġu warara'acayũ xe. Imẽnpuye:

— Bay, a'õbacaap cuy eġũm Corinto ka watwat pe ikẽrẽat kay'ũmayũm je'e am — i oceju e'em Deus pe. ¹⁰ Wajẽm awap eymukorẽmaptup mubarararaġ õn wajẽm puje dak eymukorẽmap puxim. Obu'u wa'õpuruġ eymukorẽm ãm wuykukukat a'õbi. Ixe juk ja'õbacaap o'ġũm owebe eymukorẽm ãm ġu—eybuywat am acã. Owebe o'ġũm eybuywat am biġ ma kũyjobit am jebiõġbuk a'õ kay am.

¹¹ Ibũrũ ma buk, okitpitpiyũ. Soat em cuy epesop ġebum ikẽrẽat muġẽap puxixim. Eya'õpicũġcũġ wa'õ kay. Jewaġuycom cuy epesop eyeweweju. Kaba'ũm cuy epesop eyewekuġ. Deus ma wuymutaybitbin warara'acat kuġ xipan am. Ixe dak wuyaġuymubabibin soat em. Ixe juy soat em je'ku eyweju.

¹² Epeyewakobotbot cuy wuykukpin wuyeweweju iap mubapuk am soat pe.

— Kato'i juy cebe ip — i'e'em eywebe soat ox-eayũ itabucayũ.

¹³⁻¹⁴ — Xipan cuy Corinto ka watwat ejukuk — i õn e'em wuykukukat Jesus Cristo be. — Eykukpin cuy ixeyũ ejukuk — i õn e'em Deus pe. — Ixeyũ burerem cuy eġuy soat em — i õn e'em Deus biõġbuk pe. Ibũrũ ma.

**Deus ekawẽntup Kawẽn iisuat ekawẽn
New Testament in Mundurukú (BR:myu:Mundurukú)**

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mundurukú

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mundurukú [myu], Brazil

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mundurukú

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

82289dff-6b79-5335-974c-563b93a888ae